Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-99/12

Eurofit SA
v.
Bureau d'intervention et de restitution belge (BIRB)

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná tribunal de première instance de Bruxelles)

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce — Zemědělství — Společná organizace trhů — Nařízení (EHS) č. 3665/87 — Vývozní náhrady — Zpronevěření zboží určeného k vývozu — Povinnost vývozce vrátit náhrady — Opomenutí příslušných orgánů sdělit informace o spolehlivosti smluvního partnera, který je podezřelý z podvodu — Případ vyšší moci — Neexistence"

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (šestého senátu) ze dne 18. července 2013

1. *Unijní právo — Zásady — Vyšší moc — Pojem — Neobvyklé a nepředvídatelné okolnosti, které jsou nezávislé na osobě, jež se vyšší moc dovolává, a jejichž důsledkům nebylo možné zabránit ani přes veškerou vynaloženou péči — Posouzení v závislosti na právním kontextu — Oblast vývozních náhrad*

   (Nařízení Komise č. 3665/87, ve znění nařízení č. 2945/94, články 5 a 11)

2. *Zemědělství — Společná organizace trhů — Vývozní náhrady — Podmínky poskytnutí — Dovoz produktu do země určení — Článek 5 nařízení č. 3665/87 — Podmínky použití — Výjimky — Případ vyšší moci — Restriktivní výklad*

   (Nařízení Komise č. 3665/87, ve znění nařízení č. 2945/94, čl. 5 odst. 1 první pododstavec a článek 3)

3. *Zemědělství — Společná organizace trhů — Vývozní náhrady — Nepravdivé prohlášení — Finanční sankce uložená vývozci — Objektivní odpovědnost bez ohledu na zavinění vývozce — Navýšení v případě úmyslného jednání vývozce*

   (Nařízení Komise č. 3665/87, ve znění nařízení č. 2945/94, čl. 11 odst. 1 první pododstavec)

4. *Zemědělství — Společná organizace trhů — Vývozní náhrady — Nepravdivé prohlášení plynoucí z podvodného jednání smluvního partnera — Sankce — Nepoužitelnost ve výjimečných případech — Rozsah — Opomenutí příslušných orgánů sdělit informace o spolehlivosti smluvního partnera — Zahrnutí — Neexistence vlivu na povinnost vývozce vrátit neoprávněně získané vývozní náhrady*

   (Nařízení Komise č. 3665/87, ve znění nařízení č. 2945/94, čl. 11 odst. 1 třetí pododstavec)

1. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 31–34)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 35–37)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 38–40)

4. Opomenutí příslušných celních orgánů informovat vývozce o nebezpečí spáchání podvodu jeho smluvním partnerem nepředstavuje případ vyšší moci ve smyslu ustanovení nařízení č. 3665/87, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty, ve znění nařízení č. 2945/94, zejména pak článku 11 odst. 1 třetího pododstavce první odrážky tohoto nařízení. I když takové opomenutí může představovat výjimečný případ ve smyslu čl. 11 odst. 1 třetího pododstavce druhé odrážky nařízení č. 3665/87, nemůže nicméně zprostit tohoto vývozce povinnosti vrátit neoprávněně získané vývozní náhrady, jelikož vývozce je osvobozen pouze od platby pokut splatných na základě téhož článku 11.

V tomto ohledu ustanovení čl. 11 odst. 1 třetího pododstavce první odrážky uvedeného nařízení zprošťují vývozce pouze povinnosti zaplatit pokuty, avšak nikoliv povinnosti vrátit předem vyplacené náhrady. Do taxativního seznamu obsaženého v čl. 11 odst. 1 třetím pododstavci dotčeného nařízení totiž nelze přidat nový případ osvobození vycházející zejména z neexistence zaviněného jednání vývozce. I když zavinění nebo pochybení smluvního partnera vývozce mohou představovat okolnost, která není v moci vývozce, nic to nemění na tom, že jsou součástí běžného obchodního rizika, a to i v případě odsouzení tohoto smluvního partnera za trestný čin padělání dokumentů pro vývozní náhrady, a nelze je tedy považovat za nepředvídatelné v rámci obchodních transakcí. Vývozce má při výběru svých smluvních partnerů volnost a je na něm, aby projevil náležitou obezřetnost tím, že vtělí do smluv, které se smluvními partnery uzavírá, odpovídající ujednání nebo tím, že sjedná zvláštní pojištění.

(viz body 42, 43, 49 a výrok)